

**GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN**

**AFRIKAANS ADDISIONELE TAAL HG
(Eerste Vraestel: Leesbegrip,
Opsomming, Funkzionele Taalvaardigheid)**

**AFDELING A
LEESBEGRIP**

**VRAAG 1
TYDSKRIFARTIKEL**

1.1	Gemeenskapsdiens is deel van Ellen se lewe.	(1)
1.2	geleer het omself vir hulle kos te sorg (1), Sy het hulle geleer om iets vir hulle self te doen. (1)	(2)
1.3	Sy het 'n eredoktorsgraad ontvang (1) en mense noem haar Ma-K, moeder van Soweto (1)	(2)
1.4	Francis kollege (1), Adams kollege (1)	(2)
1.5	Onderwyser (1), Dominee (1), Sekretaris van die ANC (1)	(3)
1.6	Ouers geskei (1), ma dood (1), nie meer welkom op plaas (1)	(3)
1.7	Haar man het haar seergemaak (1) en sy vlug (1)	(2)
1.8	Probleme op te los (1) en te glo in die toekoms (1)	(2)
1.9	Winnie Mandikizela	(1)
1.10	Leierskap	(1)
1.11	Vroue (1) en jongmense (1) (jeug)	(2)
1.12	1.12.1 CNA-Prys vir haar outobiografie, <i>Call Me Woman</i>	(1)
	1.12.2 Eerste keer dat 'n swart skrywer die prys gekry het.	(1)
1.13	Om hul eie plek te verdien (1)	(1)
		[24]

**VRAAG 2
ADVERTENSIE**

2.1	Om partytjie te hou	(1)
2.2	winning(1), gesond(1) en lekker(1) (enige 2)	(2)
2.3	lekker saam kuier (1) en kreatiwiteit spog(1)	(2)
		[5]

**VRAAG 3
STROKIESPRENT**

3.1	Of hy goed soen	(1)
3.2	Sy het nog nie baie gesoen nie (1), sy is bang sy maak hom seer (1)	(2)
3.3	onvoldoende inligting	(1)
3.4	Sy soen hom (1), gee hom minder punte / kry nou ses (1)	(2)
		[6]

TOTAAL VIR AFDELING A: [35]

**AFDELING B
OPSOMMING**

VRAAG 4

4.1	Fakirs kan pyn vat / Fakir arm in lug gehou tot sy dood	
4.2	Ierse soldaat eet klippe; klippe in hande gebore / gewone kos het hom naar maak	
4.3	Guillaume het nie gehou van sy postuur / sy lyf begin eet	
4.4	Carl nie arms gehad / Kon alles met tone doen	
4.5	Party gouer oud as ander / Charles dood toe 7 was	

Punte toekenning:

- Een punt vir elke volsin. (10)
- Minus 'n ½ punt vir elke soort/tipe taalfout (in die korrekte sinne) tot 'n maksimum van (2)
- Minus 'n ½ punt vir elke 10 woorde minder/meer as die 110 woorde tot 'n maksimum van (2)
- Indien die kandidaat nie die getal woorde aangedui het, minus (1)

10 (korrekte sinne) – 2 (vier tipes taalfoute) – 2 (veertig woorde te veel of te min) – 1 (nie getal woorde aangedui nie) = 5/10.

BELANGRIK:

Die volgende glyskaal is van toepassing vir taalfoute wat gemaak word EN te veel of te min geskryf:

Aantal korrekte sinne	Taalfoute	Woorde te veel / te min	Woorde nie aangedui nie
8 – 10 korrekte sinne	verloor maksimum (2)	verloor maksimum (2)	(– 1)
6 – 7½ korrekte sinne	verloor maksimum (1½)	verloor maksimum (1½)	(– 1)
4 – 5½ korrekte sinne	verloor maksimum (1)	verloor maksimum (1)	(– 1)
½ – 3½ korrekte sinne	verloor maksimum (½)	verloor maksimum (½)	(– 1)

TOTAAL VIR AFDELING B: [10]

AFDELING C
FUNKSIONELE TAALGEBRUIK
SMAAK MAAK JOU UNIEK

5.1

5.1.1	Ouers	Woordeskat	
5.1.2	aan	Voorsetsel: vaste verbinding	
5.1.3	etenstafel	Samestelling: verbindingsklank	
5.1.4	mense	Meervoud	
5.1.5	nie	Ontkenning	
5.1.6	unieke	B.nw.: attributief	
5.1.7	van	Voorsetsel	
5.1.8	verkies	Afleiding: voorvoegsel	
5.1.9	stokstyf	B.nw: intensiewe vorm	
5.1.10	soeter	B.nw: vergrotende trap	
5.1.11	waarop	Vnw: betreklik	
5.1.12	Maer / maerder (spelling)	Antoniem	
5.1.13	vroegste	B.nw.: oortreffende trap	
5.1.14	babatjies	Verkleining: -tjie (meervoud)	
5.1.15	met betrekking tot	afkorting	
5.1.16	beïnvloed (spelling)	Afleiding: voorvoegsel	
5.1.17	wie	Betreklike vnw.	
5.1.18	dieet	Spelling	
5.1.19	voed	Homofoon	
5.1.20	ma's / mammas	sinoniem	
5.1.21	opgewonde	Sterk verlede deelwoord: b.nw	
5.1.22	lei	Woordkeuse: ww.	
5.1.23	oninteressant / vervelig	Antoniem: spelling	
5.1.24	Sewentienjarige	Hooftelwoord: spelling	24x½=(12)

SMAKERS, NIE-SMAKERS, SUPER-SMAKERS

- 5.2
- 5.2.1 'N SMAAKKWALITEIT **is** (1) (**deur navorsers**) Lydende → verlede tyd (2)
in die dertigerjare (**deur navorsers**) ontdek. (1)
- 5.2.2 ALHOEWEL proefpersone almal dieselfde middels geproe **het**, (1) Vgw. gr. 3 begin sin, dus (2)
was dit (bitter) vir sommige (bitter). wo met ww. 1ste
ww uit volgende sinsdeel.
- 5.2.3 NADAT proefpersone in twee groepe verdeel **is**, (1) verlede tyd, vgw. gr. 3 (2)
is (1) hulle begin sin, ww uit volgende
sin
- 5.2.4 TOE 'n derde geïdentifiseer **is**, (1) verlede tyd, groep 2 (2)
het (1) hulle
- 5.2.5 Dokter Linda Snyman sê DAT pers. vnw ek → sy; my → (3)
sy (1) net na **haar** (1) proefpersone se tonge haar; wo na vgw. gr. 3
kyk.(1)
- 5.2.6 OMDAT super-smakers die meeste smaak vgw. gr. 3 begin sin, ww (3)
op hulle tonge **het**, (1) uit volgende deel.
is (1) hulle in 'n ander smaakwêreld
AANGESIEN hulle smaak sterker **ervaar**. (1) vgw. gr. 3
- 5.2.7 NIE ALLEEN **is** 'n kwart van die wêreld (1) wo (3)
super-smakers **nie**, (1) dubbel neg.
maar (1) die meeste vrouens is super-smakers. voltooi konstruksie.
- 5.2.8 Hulle BEHOORT minder **te** (1) **eet**.(1) infinitief (2)
- 5.2.9 Die dokter sê: "Eet minder." (1) / Direkte rede (1)
Die dokter sê: "Julle moet minder eet!" (1)
- 5.2.10 Super-smakers eet NIE **baie** (1) **nie**. (1) interpretasie, dubbel (2)
negatief
- 5.2.11 Super-smakers vind die kos **SOWEL** vgw. gr.1 (1)
sout **as** (1) suur en bitter / sout en suur **as** (1) [23]
bitter.

TOTAAL VIR AFDELING C: [35]

TOTAAL: 80